

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน บ้านเกียดโจ้ง เมืองปะทุมพอน แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน สำหรับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการของชุมชนสำหรับ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการท่องเที่ยวในชุมชน บ้านเกียดโจ้ง เมืองปะทุมพอน แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling Method) จำนวน 250 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้นำชุมชน และกรรมการชุมชน จำนวน 5 คน
- 1.2 ประชาชนที่อาศัยในชุมชน จำนวน 160 คน
- 1.3 ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ ธุรกิจโรงแรมรถโดยสาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 25 คน
- 1.4 มัคคุเทศก์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ้านเกียดโง้ง จำนวน 10 คน
- 1.5 นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว บ้านเกียดโง้ง จำนวน 50 คน

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของ สปบ.ลาว กำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามที่กำหนด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามเป็นคำถามแบบมีตัวเลือกคำตอบให้เลือกตอบมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน สำหรับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 84 ข้อ ได้แก่

1. องค์กรในการบริหารจัดการท่องเที่ยว
2. ระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน
4. ส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน
5. ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน
6. สร้างการเรียนรู้
7. มีบริการที่ดีและปลอดภัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับความคิดเห็น ตามแบบของ Rensis A Likert อังโน (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551) ผู้วิจัย กำหนดการให้คะแนนตามระดับและการแปลความค่าคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 3 ท่าน ดังนี้

3.3.1 นางมาลา จันทะลาว รองหัวหน้า แผนกแกลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยว แขวงจำปาสัก ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

3.3.2 นายสุลิจัน สมบัติดวง หัวหน้าแผนกการท่องเที่ยว แขวงจำปาสัก ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล

3.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม ประธานหลักสูตรสถิติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวิจัย

กำหนดค่าคะแนนดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1 ถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 1 แต่มีบริบทใกล้เคียงกันจำนวน 32 คนหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของCronbach (Cronbach's Alpha Coefficient)

ข้อคำถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.971 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แปลแบบสอบถามเป็น 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาลาว ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบ้านเกียดโง้ง ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งประชาชน มีคฤหบดี และนักท่องเที่ยวชาวลาว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วจึงแจกแบบสอบถามจำนวน 250 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เท่านั้นกำหนดรหัสข้อมูลและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติเป็นตอนๆ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพในชุมชนใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน สำหรับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง กำหนดเกณฑ์ค่าคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2550)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกียดโง้ง เมืองปะทุมพอน แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวแขวงจำปาสักและเมืองปะทุมพอน จำนวน 8 คน และประชาชนในชุมชนบ้านเกียดโง้ง จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการประชุมกลุ่มใหญ่ โดยใช้เทคนิคการระดมสมอง (Brainstorming) ถอดบทเรียนเพื่อหาข้อยุติร่วมกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้สร้างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกียดโง้ง เมืองปะทุมพอน แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 และผลการวิจัยในระยะที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ข้อสุดท้าย แล้วจัดทำเป็นกรอบโครงสร้างของกลยุทธ์

3.2 จัดประชุมกลุ่มเพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเกียดโง้ง ผู้เข้าประชุมเป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย จำนวน 20 คน เริ่มจากการเสวนากลุ่มย่อย (Focus Group) จำนวน 4 กลุ่ม แล้วประชุมใหญ่ แต่ละกลุ่มนำข้อสรุปของกลุ่มเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมลงข้อสรุปร่วมกัน ผู้ช่วยวิจัยบันทึกการประชุม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Method) จัดทำเป็นกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์